Lietas arhīva Nr. KA04-0300-18/3
ECLI:LV:RAT:2018:0305.11094071717.3.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā 2018.gada 5.martā

Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģija šādā sastāvā:

tiesnese Ludmila Poļakova
tiesnesis Guntars Stūris
tiesnese Daiga Kalniņa

rakstveida procesā apelācijas kārtībā iztiesāja krimināllietu saistībā ar apsūdzētā /pers. D/, personas kods /personas kods/, iesniegto apelācijas sūdzību par Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2017.gada 8.decembra spriedumu.

Aprakstošā daļa

Ar Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2017.gada 8.decembra spriedumu /pers. D/ atzīts par vainīgu Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīga nodarījuma izdarīšanā 2016.gada 14.februārī par to, ka /pers. D/ izdarīja SIA "Euroaptieka farmācija" piederošas kustamas mantas EUR 156,40 vērtībā slepenu nolaupīšanu, proti, izdarīja zādzību nelielā apmērā. Par minētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu /pers. D/ sodīts ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz vienu mēnesi.

Tāpat /pers. D/ atzīts par vainīgu Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīga nodarījuma izdarīšanā 2017.gada 10.augustā par to, k a /pers. D/ izdarīja SIA "Maxima Latvija" mantas EUR 224,99 apmērā slepenu nolaupīšanu, proti, izdarīja zādzību nelielā apmērā. Par minētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu /pers. D/ sodīts ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz vienu mēnesi.

/pers. D/ atzīts par vainīgu Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīga nodarījuma izdarīšanā 2017.gada 22.septembrī par to, ka /pers. D/ nolaupīja SIA "Jysk Linnen'n Furniture" piederošo kustamo mantu EUR 278,00 vērtībā. Par minētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu /pers. D/ sodīts ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz vienu mēnesi.

Ar Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2017.gada 8.decembra spriedumu /pers. D/ atzīts par vainīgu Krimināllikuma 175.panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīga nodarījuma izdarīšanā 2017.gada 19.augustā par to, ka /pers. D/ izdarīja SIA "Jysk Linnen'n Furniture" mantas EUR 996 nolaupīšanu, proti, izdarīja svešas kustamas mantas atklātu nolaupīšanu (zādzību). Par minētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu /pers. D/ sodīts ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz diviem mēnešiem.

Tāpat /pers. D/ atzīts par vainīgu Krimināllikuma 175.panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīga nodarījuma izdarīšanā 2017.gada 30.septembrī par to, ka /pers. D/ slepeni nozaga svešu īpašumu par kopējo summu EUR 477, ar ko nodarīja SIA "Jysk Linnen'n Furniture" kaitējumu EUR 477 apmērā. Par minētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu /pers. D/ sodīts ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz diviem mēnešiem.

/pers. D/ atzīts par vainīgu Krimināllikuma 175.panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīga nodarījuma izdarīšanā 2017.gada 8.oktobrī par to, ka /pers. D/ izdarīja SIA "JYSK Linnen'n Furniture" piederošas kustamas mantas EUR 387,99 vērtībā atklātu nolaupīšanu. Par minētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu /pers. D/ sodīts ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz diviem mēnešiem.

Turklāt /pers. D/ atzīts par vainīgu Krimināllikuma 175.panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīga nodarījuma izdarīšanā 2017.gada 8.oktobrī par to, ka /pers. D/ nolaupīja SIA "Sportland" piederošo kustamo mantu EUR 599,80 vērtībā. Par minētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu /pers. D/ sodīts ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz diviem mēnešiem.

Visi noziedzīgie nodarījumi izdarīti pirmās instances tiesas spriedumā konstatētajos apstākļos.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo daļu galīgais sods /pers. D/ noteikts daļēji saskaitot noteiktos sodus - brīvības atņemšanu uz 8 (astoņiem) mēnešiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu pilnībā saskaitot šajā lietā pēc noziedzīgo nodarījumu kopības noteikto sodu ar Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas 2017.gada 6.novembra lēmumā noteikto sodu, galīgais sods noteikts ar brīvības atņemšanu uz astoņiem mēnešiem un piespiedu darbu uz 231 (divi simti trīsdesmit vienu) stundu un 30 (trīsdesmit) minūtēm.

Saskaņā ar Krimināllikuma 52.pantu soda izciešanas terminā ieskaitīts aizturēšanā pavadītais laiks no 2017.gada 19.augusta plkst.20.35 līdz 2017.gada 20.augustam plkst.01.18, no 2017.gada 8.oktobra plkst.15.27 līdz 2017.gada 10.oktobrim plkst.09.32. Brīvības atņemšanas soda izciešanas termiņš skaitāms no 2017.gada 8.decembra.

Tāpat saskaņā ar Krimināllikuma 52.pantu soda izciešanas terminā ieskaitīts aizturēšanā pavadītais laiks no 2017.gada 3.septembra līdz 2017.gada 4.septembrim, kas atbilst 16 (sešpadsmit) piespiedu darba stundām atbilstoši Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2017.gada 6.novembra lēmumā norādītajam. Piespiedu darba izciešamā soda daļa ir noteikta 215 (divi simti piecpadsmit) stundas 30 (trīsdesmit) minūtes.

Saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta 2.[1] daļu soda piespiedu darba izpildi norādīts uzsākt pēc brīvības atņemšanas soda izciešanas.

/pers. D/ piemērotie drošības līdzekļi - uzturēšanās noteiktā vietā (kriminālprocesā Nr.11091028616), pieteikšanās noteiktā laikā policijas iestādē un uzturēšanās noteiktā vietā (kriminālprocesā Nr.11094071717), uzturēšanās noteiktā vietā (kriminālprocesā Nr.11091165017), uzturēšanās noteiktā vietā (kriminālprocesā Nr.11094093217), nodošana policijas uzraudzībā un aizliegums izbraukt no valsts (kriminālprocesā Nr.11091166117), grozīti uz apcietinājumu.

Par pirmās instances tiesas spriedumu apsūdzētais /pers. D/ iesniedza apelācijas sūdzību, kurā lūdz atcelt pirmās instances tiesas spriedumu daļā par piespriesto sodu, jo uzskata, ka tas ir pārāk bargs.

/pers. D/ lūdz mīkstināt noteikto sodu, ņemot vērā to, ka viņš ir atsācis mācības skolā, plāno precēties un ir labojies.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 559.panta piektās daļas 2.punktu par apsūdzētā /pers. D/ apelācijas sūdzību viedokli iesniedza prokurore Signe Dombrovska.

Prokurore uzskata, ka apsūdzētā lūgums par piespriestā soda mīkstināšanu ir noraidāms, taču pirmās instances tiesas spriedums ir atceļams daļā par noteikto galīgo sodu citu apsvērumu dēļ.

Prokurore norāda, ka pirmās instances tiesa, nosakot soda veidu un mēru apsūdzētajiem /pers. D/ par katru viņam inkriminēto noziedzīgo

nodarījumu, saskaņā ar Krimināllikuma 46.pantu, ir ņēmusi vērā soda noteikšanas vispārīgos principus un Krimināllikuma 35.pantā definēto soda mērķi, proti, izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu, radīto kaitējumu, vainīgā personību, kā arī apsūdzētā atbildību mīkstinošos un atbildību pastiprinošos apstākļus.

Prokurore norāda, ka pirmās instances tiesa pamatoti ir nākusi pie secinājuma, ka apsūdzētajam sods nosakāms brīvības atņemšanas veidā, jo apsūdzētais ir vairākkārt sodīts, noziedzīgos nodarījumus izdarījis nedzēstas sodāmības laikā. Turklāt pie soda noteikšanas ir ņemams vērā apstāklis, ka /pers. D/ 2016.gada 14.februārī noziedzīgo nodarījumu ir izdarījis piecas dienas pēc atbrīvošanās no iepriekšējā soda izciešanas vietas, kā arī četrus no inkriminētajiem noziedzīgajiem nodarījumiem ir izdarījis divu mēnešu laikā pēc tam, kad 2017.gada 3.augustā atbrīvojies no ieslodzījuma.

Minētais apliecina, ka apsūdzētais ir persona, kurai ir izveidojusies noturīga tieksme izdarīt likumpārkāpumus, un viņa norādītā apņēmība laboties līdz šim nav atspoguļojusies reālās apsūdzētā darbībās. /pers. D/ ar savu rīcību nav pierādījis, ka spēj atturēties no jaunu likumpārkāpumu izdarīšanas. Apsūdzētā viedoklis, ka viņam noteiktais sods ir pārāk bargs, ir viņa subjektīvais viedoklis, kas nevar būt par pamatu noteiktā soda mīkstināšanai.

Prokurore uzskata, ka apsūdzētajam noteiktais brīvības atņemšanas soda mērs - īslaicīga brīvības atņemšana uz vienu mēnesi par Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu izdarīšanu un īslaicīga brīvības atņemšana uz diviem mēnešiem par Krimināllikuma 175.panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu izdarīšanu ir pamatots un samērīgs sods, kurš nav vērtējams kā bargs, kā arī tas nav pretrunā ar Krimināllikuma 35.pantā paredzēto soda mērķi. Turklāt prokurore uzskata, ka apsūdzētais nav norādījis tādus atbildību mīkstinošus apstākļus, kas nebūtu vērtēti pirmās instances tiesas spriedumā, un būtu par pamatu soda samazināšanai.

Prokurore norāda, ka pirmās instances tiesa ir nelikumīgi noteikusi galīgo sodu pilnībā saskaitot piespriestos sodus saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu. Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piektās daļas noteikumiem, tiesa nosaka galīgo sodu pēc noziedzīgu nodarījumu kopības, ietverot vieglāko sodu smagākajā vai arī pilnīgi vai daļēji saskaitot piespriestos sodus, ja pēc sprieduma spēkā stāšanās konstatēts, ka persona vainīga vēl citā noziedzīgā nodarījumā, ko tā izdarījusi pirms sprieduma spēkā stāšanās pirmajā lietā. Tādā gadījumā soda laikā ir ieskaitāms sods, kas pilnīgi vai daļēji jau izciests pēc pirmā sprieduma.

Prokurore uzskata, ka izskatāmajā lietā galīgais sods /pers. D/ bija nosakāms saskaņā ar Krimināllikuma 51.panta noteikumiem, pilnībā pievienojot neizciestos sodus pēc Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2017.gada 6.novembra lēmuma, ar kuru /pers. D/ bija noteikts galīgais sods pēc Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas prokuratūras prokurora 2017.gada 4.septembra priekšraksta par sodu (spēkā stājies 2017.gada 22.septembrī) un Jēkabpils rajona tiesas 2017.gada 30.marta lēmuma par galīgā soda noteikšanu, ar kuru galīgais sods tika noteikts pēc Jelgavas tiesas 2016.gada 11.oktobra sprieduma, Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas 2016.gada 25.oktobra sprieduma un Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas 2016.gada 21.novembra tiesas sprieduma.

Prokurore uzsver, ka judikatūrā ir nostiprināts viedoklis, ka ja persona ir izdarījusi vairākus noziedzīgus nodarījumus un kaut viens no tiem ir izdarīts pēc iepriekšējā sprieduma (prokurora priekšraksta par sodu) taisīšanas, galīgo sodu nosaka, piemērojot Krimināllikuma 51.panta noteikumus.

Turklāt /pers. D/ pēc tam, kad 2017.gada 22.septembrī spēkā stājās Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas prokuratūras prokurora priekšraksts par sodu, izdarīja trīs noziedzīgus nodarījumus - 2017.gada 30.septembrī un 2017.gada 8.oktobrī, līdz ar ko pirmās instances spriedums šajā daļā ir atceļams. Galīgais sods /pers. D/ nosakāms pēc Krimināllikuma 51.panta - brīvības atņemšanu uz 8 (astoņiem) mēneši un piespiedu darbu uz 215 (divi simti piecpadsmit) stundām un 30 (trīsdesmit) minūtēm.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 559.panta piektās daļas 2.punktu par apsūdzētā /pers. D/ apelācijas sūdzību viedokli iesniedza apsūdzētā /pers. D/ aizstāvis zvērināta advokāta palīgs Kalvis Krūmiņš.

Aizstāvis uzskata, ka pirmās instances tiesas spriedums atceļams, jo apsūdzētajam ir piemērojams mīkstāks sods.

Aizstāvis norāda, ka apsūdzētais vaļsirdīgi atzina savu vainu katra noziedzīga nodarījuma izdarīšanā un nožēloja izdarīto, kā arī lūdza neizdarīt pierādījumu pārbaudi tiesas izmeklēšanā.

Aizstāvis, atreferējot pirmās instances tiesas spriedumu, norāda, ka tiesa saskaņā ar Krimināllikuma 47.pantu par apsūdzētā vainu mīkstinošu apstākli atzinusi savas vainas vaļsirdīgu atzīšanu un izdarītā nožēlošanu, savukārt pēc Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 1.punkta tiesa konstatējusi atbildību pastiprinošu apstākli.

Pirmās instances tiesai atbilstoši Krimināllikuma 35.panta otrai daļai, ir jāņem vērā, ka soda mērķis ir aizsargāt sabiedrības drošību, atjaunot taisnīgumu, sodīt vainīgo personu par izdarīto noziedzīgo nodarījumu, resocializēt sodīto personu, panākt lai notiesātais un citas personas pildītu likumus un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas. Turklāt Kriminālprocesa likuma 12.panta otrajā daļā ir noteikts, ka cilvēktiesības var ierobežot tikai tajos gadījumos, kad to prasa sabiedrības drošības apsvērumi, un tikai šajā likumā noteiktajā kārtībā atbilstoši noziedzīgā nodarījuma raksturam un bīstamībai.

Aizstāvis nenoliedz ka zādzību izdarīšana zināmā mērā apdraud sabiedrības drošību, tomēr par Krimināllikuma 175.panta pirmajā daļā un 180.panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu izdarīšanu likums paredz arī citus soda mērus, ne tikai īslaicīgas brīvības atņemšanas sodu. Pirmās instances tiesai būtu jāvērtē arī izdarīto zādzību apmērs un veids, kādā tās tiek izdarītas.

Aizstāvības ieskatā apsūdzētā izdarītās zādzības, to apmēra un veida dēļ nav nodarījušas komersantiem ievērojamus zaudējumus, tāpat šādas zādzības neapdraud sabiedrības drošību tādā apmērā, lai prasītu ierobežot apsūdzētā brīvību, kas ir viena no būtiskākajām cilvēktiesībām.

Pirmās instances tiesa ir norādījusi, ka tikai brīvības atņemšanas sods, nevis alternatīvi piemērojamais sods, sasniegs soda mērķi, jo apsūdzētais ir iepriekš ticis sodīts ar brīvības atņemšanas sodu, bet secinājumus nav izdarījis.

Aizstāvības ieskatā gluži otrādi vajadzētu secināt, ka tieši brīvības atņemšanas sods nesasniedz soda mērķi. Acīmredzami, ka, piemērojot šādu sodu, apsūdzētais netiek resocializēts. Turpretī, ja apsūdzētajam brīvība netiktu atņemta, bet piespriests piespiedu darbs, pastāv lielāka iespēja, ka reizē ar soda izciešanu apsūdzētais varētu atrast darbu un laboties.

Ņemot vērā augstāk norādīto, aizstāvis uzskata, ka pirmās instances tiesas spriedums daļā par soda noteikšanu /pers. D/ ir atzīstams par nepamatotu un atceļams, taisot jaunu nolēmumu.

Apsverot apelācijas sūdzībā izteikto lūgumu par apsūdzētajam piespriestā soda mīkstināšanu un nesaskatot likumā paredzētos šķēršļus, proti, saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 559.panta piekto daļu noraidījumi tiesas sastāvam nav pieteikti, Krimināllietu tiesas kolēģija atzīst, ka, atbilstoši Kriminālprocesa likuma 559.panta ceturtās daļas 3.punktam, lieta iztiesājama rakstveida procesā, pieņemot nolēmumu pēc lietā esošajiem materiāliem.

Motīvu daļa

Krimināllietu tiesas kolēģija, pārbaudījusi lietas materiālus un izvērtējusi apelācijas sūdzības motīvus, aizstāvja un prokurores viedokli atzīst, ka Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2017.gada 8.decembra spriedums ir atceļams daļā par /pers. D/ noteikto galīgo sodu saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu, pārējā daļā spriedums ir atstājams negrozīts.

Krimināllietu tiesas kolēģija atzīst, ka apsūdzētā /pers. D/ vaina Krimināllikuma 175.panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu izdarīšanā (četri noziedzīgi nodarījumi), kā arī Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu izdarīšanā (trīs noziedzīgi nodarījumi) ir pilnībā pierādīta ar krimināllietā esošajiem pierādījumiem, pirmās instances tiesa pareizi kvalificējusi apsūdzētā darbības. Šajā daļā spriedums nav pārsūdzēts.

Krimināllieta pirmās instances tiesā iztiesāta saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499.pantu, neizdarot pierādījumu pārbaudi tiesas izmeklēšanā. Pierādījumu pārbaudes neizdarīšanas procesuālā būtība un sekas lietas dalībniekiem izskaidrotas.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499.panta ceturto daļu šādu spriedumu apelācijas kārtībā var pārsūdzēt tikai daļā par tiesas piespriesto sodu, kompensāciju vai sakarā ar pieļautiem procesa pārkāpumiem.

Krimināllietu tiesas kolēģija atzīst, ka pirmās instances tiesa, nosakot /pers. D/ sodu par katru noziedzīgo nodarījumu, ņēmusi vērā Krimināllikuma 35.pantā paredzēto soda mērķi un vērtējusi apstākļus, kas saskaņā ar Krimināllikuma 46.pantu jāņem vērā pie soda noteikšanas.

Pirmās instances tiesa pamatoti atzinusi, ka /pers. D/ izdarītie noziedzīgie nodarījumi, kas paredzēti Krimināllikuma 175.panta pirmajā daļā un 180.panta pirmajā daļā saskaņā ar Krimināllikuma 7.panta trešo daļu klasificējami kā mazāk smagi noziegumi.

Pirmās instances tiesa ir izvērtējusi apstākļus, kuriem ir nozīme soda noteikšanā /pers. D/ par katru noziedzīgo nodarījumu, tostarp vērtējusi ziņas par apsūdzētā personību, dzīvesvietu, ģimenes stāvokli, to, ka apsūdzētais agrāk ir tiesāts un sodāmība nav dzēsta.

Krimināllietu tiesas kolēģija, izvērtējot noziedzīgā nodarījuma raksturu, radīto kaitējumu un /pers. D/ personību, pievienojas pirmās instances tiesas norādītajam un atzīst, ka /pers. D/ par Krimināllikuma 175.panta pirmajā daļā un 180.panta pirmajā daļā paredzētajiem noziedzīgajiem nodarījumiem nosakāms īslaicīgas brīvības atņemšanas sods un apsūdzētajam inkriminētajās pantu sankcijās paredzētie alternatīvie soda veidi nesasniegs kriminālsoda mērķi. Apsūdzētais agrāk vairākkārt sodīts, tostarp ar brīvības atņemšanas sodu, un jaunus noziedzīgus nodarījumus izdarījis nedzēstas sodāmības laikā.

Krimināllikuma 46.panta trešā daļa noteic, ka, nosakot soda mēru, tiesa ņem vērā atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

Pirmās instances tiesa ievērojusi Krimināllikuma 46.pantā reglamentētos vispārīgos sodu noteikšanas principus un par katru izdarīto noziedzīgo nodarījumu apsūdzētajam /pers. D/ noteikusi atbilstošu soda mēru.

Pirmās instances tiesa pamatoti norādījusi, ka saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta otro daļu par apsūdzētā /pers. D/ atbildību mīkstinošu apstākli par katru noziedzīgo nodarījumu atzīstama savas vainas vaļsirdīga atzīšana un izdarītā nožēlošana. Līdz ar to minēto apstākli pirmās instances tiesa, nosakot apsūdzētajam soda mēru, ņēmusi vērā, un atkārtoti apelācijas instances tiesā šis aizstāvja K.Krūmiņa iesniegtajā viedoklī norādītais apstāklis nevar būt par pamatu soda mīkstināšanai.

Saskaņā ar Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 1.punktu par apsūdzētā atbildību pastiprinošu apstākli par katru noziedzīgo nodarījumu pamatoti atzīts tas, ka noziedzīgais nodarījums veido noziedzīgu nodarījumu recidīvu.

Pirmās instances tiesa ņēmusi vērā, ka apsūdzētais /pers. D/ par visiem inkriminētajiem noziedzīgajiem nodarījumiem ir izmantojis Kriminālprocesa likuma 21.pantā paredzētās tiesības uz sadarbību ar kriminālprocesa veikšanai pilnvaroto personu, kas izpaudusies vienkāršāka procesa veida izvēlē, tādā veidā nodrošinot efektīvāku krimināltiesisko attiecību taisnīgu noregulējumu, un pamatoti nav atzinusi to par atbildību mīkstinošu apstākli, jo vienkāršāka procesa veida izvēle nav atzīstama par patstāvīgu atbildību mīkstinošu apstākli *(Sk. Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departamenta atziņa 2008.gada 21.aprīļa lēmumā lietā Nr.SKK-232/2008).*

Krimināllietu tiesas kolēģija atzīst, ka /pers. D/ par mazāk smagiem noziegumiem, kas paredzēti Krimināllikuma 175.panta pirmajā daļā un 180.panta pirmajā daļā, noteiktie īslaicīgas brīvības atņemšanas sodi ir samērīgi un atbilstoši nodarītajam kaitējumam un nozieguma raksturam. Pirmās instances tiesas noteiktie sodi par katru noziedzīgo nodarījumu nav vērtējami kā bargi. Krimināllietu tiesas kolēģija uzsver, ka Krimināllikuma 175.panta pirmās daļas sankcija paredz ne tikai īslaicīgu brīvības atņemšanu, bet arī bargāku sodu - brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem, savukārt Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas sankcija paredz brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam. Līdz ar to /pers. D/ noteiktie īslaicīgas brīvības atņemšanas sodi par minēto noziedzīgo nodarījumu izdarīšanu nevar tikt vērtēti kā bargi.

Atbildot uz aizstāvja K.Krūmiņa viedoklī minētajiem argumentiem, Krimināllietu tiesas kolēģijai nav pamata atzīt, ka /pers. D/ noziedzīgās darbības rezultātā nav bijis nodarīts kaitējums, jo ikviens noziedzīgs nodarījums rada kaitīgas sekas, pretējā gadījumā konkrētais nodarījums netiktu kriminalizēts un par to nebūtu nosakāma kriminālatbildība. Ar kaitējumu krimināltiesībās saprot noziedzīgā nodarījuma rezultātā nodarīto mantisko zaudējumu, kā arī citu ar likumu aizsargāto interešu un tiesību apdraudējumu. Kaitējums ir atkarīgs no konkrētam objektam nodarītā zaudējuma apmēra vai konkrētām interesēm nodarītā apdraudējuma nozīmīguma.

Mantas nolaupīšanas objekts ir fizisku vai juridisku personu mantiskās intereses, kas nodrošina likuma ietvaros valdījuma, lietojuma un rīcības iespējas ar viņu īpašumā vai likumīgā valdījumā esošo mantu. Mantas nolaupīšanu raksturo prettiesiskums, kas nozīmē, ka darbība, ar kuru tiek paņemta manta, Krimināllikuma paredzētajos gadījumos ir sodāma. Mantas nolaupīšana ir vērsta uz mantas īpašnieka vai tās likumīgā valdītāja īpašuma masas samazināšanu, tāpēc mantas prettiesiskas paņemšanas rezultātā cietušajam tiek nodarīts reāls materiāls zaudējums *(Sk.Krimināllikuma komentāri.Trešā daļa.U.Krastiņš, V.Liholaja, D.Hamkova- Rīga:Tiesu namu aģentūra, 2016, 24lpp.).*

Tieši ņemot vērā reāli nodarīto materiālo zaudējumu apsūdzētā darbības tika kvalificētas pēc Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas un 175.panta pirmās daļas. Liela apmēra zādzības izdarīšanas gadījumā, nodarījums tiktu kvalificēts pēc Krimināllikuma 175.panta ceturtās daļas, kas paredz brīvības atņemšanu uz laiku no diviem līdz desmit gadiem.

Apsūdzētais /pers. D/ apelācijas sūdzībā nav norādījis uz tādiem apstākļiem, kurus pirmās instances tiesa nav ņēmusi vērā, nosakot sodu, un tādus nav konstatējusi arī apelācijas instances tiesa. Krimināllietu tiesas kolēģija atzīst, ka nepastāv pamats /pers. D/ par katru noziedzīgo nodarījumu noteiktā soda samazināšanai. Aizstāvja K.Krūmiņa norādītie apstākļi, kurus aizstāvja ieskatā apelācijas instances tiesai būtu jāņem vērā un jāsamazina /pers. D/ noteiktais sods, nav atzīstami par pamatu noteiktā soda samazināšanai, turklāt minētie apstākļi bija zināmi arī pirmās instances tiesai un tiesa vispusīgi izskaidrojusi un pamatojusi /pers. D/ par katru noziedzīgo nodarījumu nosakāmo soda veidu un mēru.

Krimināllietu tiesas kolēģija norāda, ka pirmās instances tiesa pareizi ir noteikusi sodu pēc noziedzīgo nodarījumu kopības saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmās daļas nosacījumiem, piemērojot daļēju sodu saskaitīšanas principu, kas atbilst šā panta otrās daļas nosacījumiem, jo visi noziedzīgie nodarījumi ir mazāk smagi noziegumi.

Vienlaikus Krimināllietu tiesas kolēģija atzīst, ka pirmās instances tiesa nepareizi noteikusi galīgo sodu saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu pēc noziedzīgu nodarījumu kopības, šajā lietā piespriesto sodu pilnīgi saskaitot ar sodu, kas noteikts ar Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2017.gada 6.novembra lēmumu.

Prokurore iesniegtajā viedoklī pamatoti norādījusi, ka galīgais sods konkrētajā gadījumā ir nosakāms pēc spriedumu kopības saskaņā ar Krimināllikuma 51.panta, nevis Krimināllikuma 50.panta piektās daļas nosacījumiem. Līdz ar to pirmās instances tiesas spriedums daļā par /pers. D/ noteikto galīgo sodu saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu ir atceļams un galīgais sods nosakāms saskaņā ar Krimināllikuma 51.panta noteikumiem.

No Latvijas Republikas Augstākās tiesas 2016.gada tiesu prakses apkopojuma "Tiesu prakse soda noteikšanā par vairākiem noziedzīgiem nodarījumiem un pēc vairākiem spriedumiem, sodu saskaitīšanā un aizstāšanā" secināms, ka Krimināllikuma 51.panta pirmā daļa noteic, ka gadījumos, ja notiesātais pēc sprieduma spēkā stāšanās, bet pirms pilnīgas soda izciešanas izdarījis jaunu noziedzīgu nodarījumu, tiesa pirmajā spriedumā noteiktajam sodam pilnīga vai daļēji pievieno sodu, kas nav izciests pēc iepriekšējā sprieduma. Galīgajam sodam pēc vairākiem spriedumiem jābūt lielākam par sodu, kāds noteikts par jaunu izdarītu noziedzīgu nodarījumu, kā arī par neizciestā soda daļu pēc iepriekšējā sprieduma (Krimināllikuma 51.panta trešā daļa).

Tāpat Latvijas Republikas Augstākās tiesas 2005.gada tiesu prakses apkopojuma "Tiesu prakse soda noteikšanā par vairākiem noziedzīgiem

nodarījumiem un pēc vairākiem spriedumiem" norāda ka, ja persona ir izdarījusi vairākus noziedzīgus nodarījumus un kaut viens no tiem ir izdarīts pēc iepriekšējā sprieduma taisīšanas, galīgo sodu nosaka, piemērojot Krimināllikuma 51.pantu, neatsaucoties uz Krimināllikuma 50.panta piekto daļu.

No krimināllietas materiāliem izriet, ka ar Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas prokuratūras prokurora 2017.gada 4.septembra priekšrakstu par sodu /pers. D/ noteikts piespiedu darbs 70 stundas, soda laikā ieskaitot aizturēšanā pavadīto laiku no 2017.gada 3.septembra līdz 2017.gada 4.septembrim, kas atbilst 16 piespiedu darba stundām. Neizciestā soda daļa – 54 piespiedu darba stundas. Prokurora priekšraksts par sodu stājies spēkā 2017.gada 22.septembrī.

Izskatāmajā lietā /pers. D/ trīs no septiņiem noziedzīgiem nodarījumiem ir izdarījis 2017.gada 30.septembrī un divus 2017.gada 8.oktobrī, proti, pēc Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas prokuratūras prokurora 2017.gada 4.septembra priekšrakstu par sodu un pirms pilnīgas soda izciešanas. Līdz ar to galīgais sods /pers. D/ ir nosakāms pēc spriedumu kopības saskaņā ar Krimināllikuma 51.panta pirmo daļu.

Krimināllietu tiesas kolēģija norāda, ka ar Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2017.gada 6.novembra lēmumu, /pers. D/ saskaņā ar Krimināllikuma 51.panta pirmo daļu Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas prokuratūras prokurora 2017.gada 4.septembra priekšraksts par sodu pilnībā pieskaitīts sodam, kas nav izciests pēc Jēkabpils rajona tiesas 2017.gada 30.marta lēmumu, ar kuru /pers. D/ daļēji saskaitīti sodi pēc Jelgavas tiesas 2016.gada 11.oktobra sprieduma, Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas 2016.gada 25.oktobra sprieduma un Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2016.gada 21.novembra sprieduma, un galīgais sods /pers. D/ noteikts – piespiedu darbs uz 231 (divi simti trīsdesmit vienu) stundu un 30 (trīsdesmit) minūtēm.

Soda izciešanas termiņā ieskaitīts pēc Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas prokuratūras 2017.gada 4.septembra prokurora priekšraksta par sodu aizturēšanā pavadītais laiks no 2017.gada 3.septembra līdz 2017.gada 4.septembrim, kas atbilst 16 (sešpadsmit) piespiedu darba stundām (apvienotās krimināllietas 5.sējuma 146.-147.lapa).

Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2017.gada 6.novembra lēmums stājies spēkā 2017.gada 17.novembrī.

Krimināllietu tiesas kolēģija atzīst, ka galīgais sods /pers. D/ pēc spriedumu kopības nosakāms saskaņā ar Krimināllikuma 51.panta pirmo daļu, pilnīgi pievienojot neizciesto piespiedu darba sodu uz 215 (divi simti piecpadsmit) stundām un 30 (trīsdesmit) minūtēm, kas nav izciests pēc Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2017.gada 6.novembra lēmuma.

Saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta 2.[1]daļu piespiedu darba sods ir izpildāms patstāvīgi, piespiedu darba izpildi uzsākot pēc brīvības atņemšanas soda izciešanas.

Krimināllietu tiesas kolēģija atzīst, ka pirmās instances tiesa citus ar sprieduma izpildi saistītus jautājumus izlēmusi atbilstoši likuma prasībām.

Valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības sniegšanai apsūdzētajam pēc tiesas lūguma un Zvērinātu advokātu padomes norīkojuma tika pieaicināts zvērināta advokāta palīgs Kalvis Krūmiņš, kuram saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 367.panta pirmās daļas 4.punktu un Latvijas Republikas Ministru kabineta 2009.gada 22.decembra noteikumiem Nr.1493 "Noteikumi par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības apjomu, samaksas apmēru, atlīdzināmajiem izdevumiem un to izmaksas kārtību" no valsts līdzekļiem izmaksājami EUR 125,00 par juridiskās palīdzības sniegšanu apsūdzētajam /pers. D/, un minētie procesuālie izdevumi saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 368.panta pirmo daļu ir piedzenami no apsūdzētā.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 563.panta 1.[1]daļas 2.punktu Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģija

nosprieda

Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2017.gada 8.decembra spriedumu atcelt daļā par /pers. D/ noteikto galīgo sodu saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu.

Saskaņā ar Krimināllikuma 51.pantu /pers. D/ galīgo sodu pēc spriedumu kopības, noteiktajam sodam pilnīgi pievienojot sodu, kas nav izciests pēc Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2017.gada 6.novembra lēmuma, noteikt brīvības atņemšanu uz 8 (astoņiem) mēnešiem un piespiedu darbu uz 215 (divi simti piecpadsmit) stundām un 30 (trīsdesmit) minūtēm.

Piedzīt no apsūdzētā /pers. D/ procesuālos izdevumus EUR 125,00 (viens simts divdesmit pieci *euro*) valsts labā par zvērināta advokāta palīga Kalvja Krūmiņa sniegto juridisko palīdzību kriminālprocesā, nosakot termiņu maksājuma labprātīgai izpildei – 30 dienas no nolēmuma spēkā stāšanās dienas, norādīto summu iemaksājot speciālā kontā.

Pārējā daļā pirmās instances tiesas spriedumu atstāt negrozītu.

Nolēmumu var pārsūdzēt desmit dienu laikā kasācijas kārtībā Augstākās tiesas Krimināllietu departamentā Kriminālprocesa likuma 574. un 575.pantā paredzētajos gadījumos, iesniedzot sūdzību vai protestu Rīgas apgabaltiesā.

Nolēmums pieejams tiesas kancelejā – 2018.gada 5.martā.

Tiesnese	Ludmila Poļakova
Tiesnesis	Guntars Stūris
Tiesnese	Daiga Kalniņa